

DREPTUL

LEGISLAȚIUNE — DOCTRINA — JURISPRUDENȚA — ECONOMIE POLITICĂ

DIRECTOR: C. G. DISSESCU

PRIM-REDACTOR: V. ATHANASOVICI

Redactori: PAUL NEGULESCU, DEMETRU NEGULESCU, ALEX. CERBAN, G. MEITANI, G. G. DANIELOPOLU
G. C. CRISTESCU, SILIU RĂDULESCU

ZIARUL APARE
JOIA ȘI DUMINECA

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA: STRADA DOAMNEI, 20

REDACTOR-ADMINISTRATOR
B. P. RĂDULESCU

ABONAMENTELE

se fac pe an și pe jumătate de an

la 1 Ianuarie și 1 Iulie

Dela 1 Iulie până la 1 Sept. ziarul nu apare

GRIGORE G. PĂUCESCU
FONDATOR-PROPRIETAR

Un număr: 50 bani

Un număr vechiu 1 leu

COSTUL ABONAMENTULUI

Pe an, 40 lei; pe jumătate an, 20 lei

Studentii plătesc pe jumătate

Pentru străinătate se adaogă timbrul posta

SUMAR

JURISPRUDENȚA ROMÂNĂ.— *Inalta Curte de casațiune și justiție, secțiunea III: Banca Comercială Română și Banca de Credit Român cu Fr. D'Aujourd'hui.*

Curtea de apel din Bururești, secțiunea I: Virgiliu Chirișescu cu N. C. Tabacu.

Curtea de apel din Craiova, secțiunea I: N. B. Rioșeanu și N. Gheț cu judele-sindic al falimentului societății în comandită Isak L. Blum.

Tribunalul județului Muscel: Const. Mihăescu cu Manolescu Mladian și altul.

JURISPRUDENȚA STĂINĂ.— *Tribunalul superior din Colmar. Observațiune de S. R.*

Raportul Președintelui Curței cu jurați din județul Ilfov.

JURISPRUDENȚA ROMÂNĂ

INALTA CURTE DE CASAȚIUNE ȘI JUSTIȚIE

SECȚIUNEA III

Audiența dela 3 Februarie 1912

Președinta d-lui G. P. Petrescu, președinte

Banca Comercială Română și Banca de Credit român
cu Fr. D'Aujourd'hui

FALIMENT.— EPOCA ÎNCETĂRII PLĂȚILOR.— CONTESTAȚIE.— APEL.— ADMISIBILITATE.— ART. 723 ȘI 944 COD. COM.

FALIMENT.— CONTESTAȚIE.— CITAREA FALITULUI LA PRIMA INSTANȚĂ.— CALITATEA LUI DE A FACE APEL.— ART. 717 COD. COM.

1° Prin art. 723 din codul comercial prevăzându-se în mod formal calea apelului contra sentințelor date asupra contestațiunilor la fixarea epocii încetării plăților, urmează că Curtea de apel are competența de a statua asupra unui asemenea apel făcut de falit.

2° Odată ce falitul a fost citat înaintea tribuna-

lului cu ocazia judecării contestației asupra fixărei epocii încetării plăților, el are calitatea de parte principală litigantă în proces și nu mai are nevoie de a face cerere de intervenție, conform art. 717 cod. com., pentru a putea pune concluziuni în instanță și apoi a face apel la Curte.

No. 505. — Respins, ca nefondat, recursul făcut de Banca de Credit român contra deciziei comerciale a Curței de apel din Galați, secția I, No. 5 din 1912, dată în proces cu Friederich D'Aujourd'hui și judele-sindic al tribunalului Covurlui.

S'au ascultat: d-l avocat G. Caramfil, pentru Banca de Credit, în dezvoltarea motivelor I, II și IV, ultima parte, de casare, renunțând la motivul III și prima parte din motivul IV; d-nii avocați Gr. Trancu-Iași, Em. Pantazzi și C. Fortunescu, pentru intimat, în combateri.

Curtea, deliberând,

Asupra motivului I de casare:

I. «Exces de putere și violarea dispozițiilor din art. 944 combinat cu 723 din codul comercial.

«In contra sentinței comerciale a tribunalului Covurlui, secția II, din 21 Octombrie 1911, prin care se determină în mod provizoriu data încetării plăților în falimentul F. D. Aujourd'hui noi am făcut contestație, potrivit art. 723 cod. com., prin care ceream a se constată și fixă epoca reală a încetării plăților numitului falit, la o epocă anterioară celei fixate prin sentința declarativă de faliment.

«Tribunalul de Covurlui, prin sentința sa No. 4 din 1912, admite în parte contestațiunea noastră și retrogradează epoca încetării plăților. In contra acestei sentințe, falitul declară apel înaintea Curței de apel din Galați.

«Am propus înaintea instanței de fond că acest apel urmează a fi respins ca inadmisibil, întrucât găsindu-ne în materia specială a falimentului, toate sentințele tribu-

nalului sunt declarate de lege executorii (art. 944 cod. com.), și nu sunt supuse căilor de reformare decât atunci când legiuitorul prevede în mod expres calea de atac.

«Curtea de apel, prin un învedereat exces de putere și prin violarea principiului pus în art. 944 cod. com., declară admisibil apelul introdus în contra sentințelor date în materie de contestație la constatarea epocii plăților (art. 723 cod. com.) atunci când nici un text de lege nu prevede această cale de atac.

«Curtea, întemeindu-se pe dispoziția art. 723 c. com. pentru a declară admisibil apelul, violează principiul pus în art. 723, de oarece din acest articol nu rezultă expres că există drept de apel contra unor asemenea sentințe.

«Dacă în redactarea acestui articol se zice: «sau când sentința care s'a pronunțat asupra contestațiunii nu mai este supusă apelului», aceasta își are explicația în faptul că articolul nostru 723 cod. com. este copiat după art. 706 cod. com. italian, în a cărui redactare cuvântul «apel» are un sens, de oarece art. 913 cod. com. italian, corespunzător cu art. 944 cod. com., acordă în mod expres dreptul de apel în contra sentințelor date în contestațiunile de asemenea natură.

«Legiuitorul nostru ne mai prevăzând un asemenea drept de atac prin art. 944 cod. com., redactarea art. 723 nu implică dreptul de apel și își are astfel explicația sa istorică».

Având în vedere că, după art. 944 din codul comercial, sentințele date de tribunal în materie de faliment sunt supuse apelului numai în cazurile prevăzute de lege;

Având în vedere că, prin art. 723 cod. com., se prevede că în contra sentinței care determină provizoriu data încetării plăților, se poate face contestație înaintea tribunalului care a pronunțat-o, și când sentința care se pronunță asupra contestațiunii nu mai este supusă apelului, data încetării plăților rămâne irevocabil determinată în privința tuturor creditorilor;

Considerând că, prin acest text de lege, prevăzându-se în mod formal calea apelului contra sentințelor date asupra contestațiunilor la epoca încetării plăților, urmează că Curtea de apel are competența să statueze asupra apelului făcut de falit, așa că motivul I de casare este nefondat.

Asupra motivului II de casare :

«Greșita aplicare și violare a dispozițiilor legii cuprinse în art. 717 și 723 cod. com. și art. 247, 248 și 249 pr. civilă.

«Cunoscut este că efectul sentinței declarative de faliment, este ridicarea de drept din ziua declarării falimentului a dreptului ca falitul să-și mai poată administra bunurile sale sau să exercite acțiunile privitoare la bunurile sale, bine înțeles afară de acțiunile care privesc drepturile sale exclusiv personale sau care sunt străine de faliment (art. 717 cod. com.).

«Legiuitorul mai stabilește, prin suscitatul text de

lege, că falitul poate să intervină în pricinile din care ar putea să decurgă în sarcina sa fapte de bancrută frauduloasă.

«Am propus atât înaintea tribunalului, cât și înaintea Curții, că falitul nu putea să stea în judecată contradictorie cu noi, cu ocazia judecării contestațiunii noastre, de oarece aceste contestațiuni se judecă, potrivit art. 723 cod. com., numai în contradictoriu cu judele-sindic, și că falitul nu putea să stea în judecată și nici să facă apel, decât numai făcând intervenție, potrivit art. 717 cod. com., și tribunalul să o discute contradictoriu cu noi, dacă ea este admisibilă (art. 247, 248 și 249 pr. civilă), de oarece legea nu permite decât în un singur caz, ca falitul să exercite acțiuni privitoare la faliment.

«Curtea de apel și tribunalul permițând falitului să stea în instanță fără cerere înscrisă de intervenție și să facă apel fără să fi sezisat prima instanță în scris, violează și interpretează greșit dispozițiunile art. 247, 248 și 249 pr. civilă».

Având în vedere că, se constată că falitul F. D'aujourd'hui a fost ciat înaintea tribunalului de către recurentele bănci, cu ocazia judecării contestațiunii făcute de ele asupra fixării epocii încetării plăților, de unde urmează că falitul are calitatea de parte principală litigantă în proces și nu mai are nevoie a face cerere de intervenție, conform art. 717 cod. com., pentru a putea pune concluziuni în instanță și apoi a face apel la Curte;

Că, dar, și acest al doilea motiv de casare este nefondat.

Având în vedere că recurentele au renunțat în instanță la motivul III de casare și la prima parte din motivul IV.

Pentru aceste motive, respinge.

CURTEA DE APEL DIN BUCUREȘTI

SECȚIUNEA I

Audiența dela 20 Decembrie 1912

Președința d-lui D. A. Mavrodin, consilier

Virgiliu Chirițescu cu N. C. Tabacu

SECHESTRU-JUDICIAR. — DACA POATE ACȚIONA PE DEȚINĂTORUL ILEGAL AL IMOBILULUI. — CALE SUMARĂ. — LEGEA PROPRIETARILOR.

Când deținerea ilegală a unui imobil își are drept temei un contract de închiriere expirat, sechestrul-judiciar investit de justiție cu toate drepturile proprietarului, are calitatea de a porni contra deținătorului ilegal sau contra celui căzut în culpă față de lege și de stipulațiile contractului nu numai acțiunea ordinară după dreptul comun, dar și acțiunea sumară după legea proprietarilor, indiferent dacă cel contra căruia urmează a se aplică rigorile acestei legi, pe lângă

calitatea de chiriaș al imobilului avută anterior numirei sechestrului-judiciar, mai cumulează și pe aceea de coproprietar.

Curtea,

Asupra apelului făcut de Virgiliu Chirișescu contra sentinței trib. Ilfov s. III, No. 854 din 1912 :

Având în vedere că, prin această sentință, s'a respins ca rău îndreptată acțiunea pornită de Virgiliu Chirișescu, în calitate de sechestrul-judiciar contra lui N. C. Tabacu, intimatul de azi, și prin care se cerea evacuarea imobilului din str. Labirint No. 88, colț cu str. Traian No. 65, ocupat de către acesta, cum și condamnarea lui la daune de 10.000 lei pentru timpul de la 26 Octomvrie până la intentarea acțiunii, 29 Noemvrie 1912, plus câte 100 lei pe fiecare zi de întârziere dela data intentării acțiunii până la evacuare, în afară de cheltueli de judecată ;

Având în vedere motivele invocate de apelant, cum și susținerile orale ale ambelor părți, ca și actele de care se servesc ;

Având în vedere că din toate acestea rezultă în fapt următoarele :

Din cauza neînțelegerilor de administrarea imobilului din str. Traian No. 65 dintre d-na și d-șoara Ionescu, deoparte, și N. C. Tabacu, de alta, toți coproprietari asupra lui, prin sentința No. 583 din 1912 a tribunalului Ilfov, secția III, s-a numit sechestrul-judiciar pentru administrarea acelei averi d-l avocat I. Odobescu cu sarcina de a închiria prin licitație publică imobilul de mai sus.

Pus în posesie sechestrul-judiciar, în ziua de 22 Septemvrie 1912 intră în funcțiune și începe a se ocupa de închirierea imobilului dela 26 Octomvrie 1912 înainte, întrucât până la acea dată era deținut în totul afaiă de 2 camere de către N. C. Tabacu, ca chiriaș cu contractul vizat de administrația financiară la No. 19.999 din 3 Octomvrie 1911. Fixându-se ziua de 6 Octomvrie 1912 pentru ținerea licitației spre închirierea imobilului, se efectuează aceasta, adjudecându-se asupra coproprietarei Ionescu cu chirie de 8000 lei cu începere dela 26 Octomvrie 1912. Până să se predea acesteia imobilul, sechestrul-judiciar Odobescu demisionează, înlocuindu-se prin avocatul Chirișescu, apelantul de azi.

La 26 Octomvrie 1912, voind sechestrul-judiciar Chirișescu de a preda adjudecatarii chiriașe imobilul, nu poate face aceasta de oarece fostul chiriaș N. C. Tabacu, nu a voit să părăsească imobilul întemeindu-se pe prelungirea de fapt a contractului său. Atunci Chirișescu sechestrul judiciar a făcut la 29 Noemvrie 1912 acțiune la tribunal, după legea proprietarilor,

contra ocupantului-deținător N. C. Tabacu, cerând expluzarea lui din imobil și daune.

Tribunalul socotind că nu poate sechestrul-judiciar să pornească o asemenea acțiune, fiind după părerea tribunalului mandatar legal al celui a cărui expluzare o cerea, și deci n'ar avea dreptul de a face o asemenea acțiune conform legei proprietarilor contra mandantului său, îi respinge acțiunea pe acest motiv prin sentința No. 854 din 1912 ;

Contra acestei sentințe sechestrul-judiciar a făcut apelul de față.

Având în vedere că, apelantul susține că fiind mandatar legal al tribunalului, al justiției nu al părților, însărcinat cu administrarea imobilului și executând întocmai conținutul sentinței de numire de a închiria prin licitație imobilul în litigiu, dânsul nu poate fi socotit mandatar legal al părților, — deci și al intimatului, — spre a nu-i putea face acțiune de expluzare ca pornită în contra mandantului lui, iar în al doilea rând, susține că dânsul are dreptul de a face acțiune conform legii proprietarilor, nu după dreptul comun, de oarece intimatul stăpânește imobilul pe baza contractului de închiriere expirat și cum toate drepturile derivând din contracte de închiriere, conform legei proprietarilor, cată a fi validate, pe această cale sumară dânsul are calitatea de a intenta o asemenea acțiune ;

Având în vedere că, în principiu, sechestrul-judiciar fiind numit de justiție, el deține mandatul dela dânsa, nu dela părți ; în această calitate dânsul își exercită drepturile conferite lui prin sentință fie în în contra terților, fie chiar în contra părților care au provocat sechestrul-judiciar, când aceștia s'au comportat ca chiriași sau arendași ai patrimoniului pus sub sechestrul-judiciar și și-au călcat îndatoririle lor legale sau contractuale ;

Că, în această privința, nici o diferență nu există între coproprietar și oricare stărin care s'ar găsi deținând pe nedrept un imobil asupra căruia este ordonat un sechestrul-judiciar de către justiție, căci dreptul coproprietarului de administrarea patrimoniului indiviz din momentul numirei sechestrului-judiciar este suspens și conferit în totul sechestrului-judiciar ;

Considerând că, față de această situație, sechestrul-judiciar are calitatea și dreptul de a porni acțiune contra deținătorului legal al imobilului — ori cine ar fi el — și are dreptul de a cere evacuarea acestuia din imobil, când ar fi deținut pe nedrept și contrar legei, sau contrar dispozițiilor judecătorești luate cu ocazia încuviințării sechestrului-judiciar, fie în contra unui străin, fie în contra unuia din coproprietari, care l'ar deține în aceste condițiuni ;

Considerând că, dacă deținerea ilegală a imobilu-

lui își are drept prim temei legal un contract de închiriere expirat, atunci sechestrul-judiciar investit cu toate drepturile proprietarilor are calitatea de a porni contra deținătorului ilegal, contra celui căzut în culpă față de lege și de stipulațiunile contractului, orice acțiune ordinară după dreptul comun, ori acțiune sumară după legea proprietarilor, indiferent dacă cel contra căruia urmează a se aplica rigorile acestei legi pe lângă calitatea de chiriaș al imobilului, avută anterior, sau dobândită posterior numirii sechestrului-judiciar, mai cumulează și calitatea de coproprietar suspens, însă, judecătoarește din exercițiul dreptului de a face direct administrare, prin numirea sechestrului-judiciar ;

Considerând că, în specie, N. C. Tabacu deținând imobilul din str. Traian No. 65 până la 26 Octomvrie 1912 pe temeiul contractului de închiriere intitulat „transacție de venituri“ vizat de administrația financiară la No. 19.999 din 1911, iar dela această dată deținându-l fără nici un drept, căci contractul îi este expirat și nevoind, de altă parte, a-l părăsi spre a fi predat imobilul de către sechestrul-judiciar adjudecatorei chiriase d-na Ionescu, conform contractului încheiat prin efectul licitației publice din 6 Octomvrie 1912, cu drept cuvânt sechestrul-judiciar a pornit contra lui acțiunea de evacuare și de daune, servindu-se întru aceasta de însăși legea proprietarilor ce-i este pusă și dânsului la dispoziție, ca și adevăraților proprietari, pe cari îi reprezintă, în afară de calea de drept comun ;

Considerând că intimatul, recunoscând în instanță că deține și azi imobilul în litigiu, ceiace dela 26 Octomvrie până azi face o lună și 24 zile, are datoria de a desdăuna pe sechestrul-judiciar cu valoarea chiriei aferente ceiace face 1500 lei, sumă la care urmează a fi obligat odată cu evacuarea ;

Considerând că din moment ce sentințele date conform legei proprietarilor sunt de drept executorii, condamnarea la daune moratorii decâte 100 lei pe zi de întârziere în caz de nedelăsarea imobilului de către intimat nu mai are motiv de a fi pronunțată, mai ales când Curtea a socotit toată dauna ca cuprinsă în suma de 1500 lei, la care este obligat intimatul ;

Față de toate acestea, apelul d-lui Chirișescu în calitate de sechestrul-judiciar este fundat și cată să fie admis, reformând în totul sentința apelată.

Pentru aceste motive, admite apelul.

Semnați: D. Mavrodin, Ef. Antonescu, Em. Miclescu.

CURTEA DE APEL DIN CRAIOVA

SECȚIUNEA I

Audiența dela 17 Februarie 1912

Președinta d-lui C. Crăsnaru, consilier

N. B. Rioșeanu și N. Ghelț cu judele-sindic al falimentului societății în comandită Isak L. Blum

FALIMENT. — SOCIETATE ÎN COMANDITĂ. — SOȚI COMANDITARI. — MIZE NEPLĂTITE. — CHEMARE ÎN JUDECATĂ. — JUDECĂTOR-SINDIC. — AUTORIZAȚIE PREALABILĂ. — ART. 872 COD. COM.

FALIMENT. — SOCIETATE ÎN COMANDITĂ. — SOȚI COMANDITARI. — CHEMARE ÎN JUDECATĂ. — AUTORIZAȚIE PREALABILĂ. — INCIDENT. — MIJLOC DE APĂRARE.

1° Din termenii art. 872 cod. com. reese în mod precis că judecătorul-sindic, în materie de faliment a societăților în comandită, nu poate chema în judecată pe soții comanditari pentru plata mizelor lor decât în urma unei autorizațiuni prealabile a tribunalului, autorizațiune care își are rațiunea de a fi, căci soții comanditari nerăspunzând de perderile și datoriile sociale decât până la concurența mizei lor, nu pot fi obligați de a plăti aceste mize decât dacă există datorii care trebuiesc achitate, ceea ce urmează a se arăta de tribunal în autorizația prealabilă.

2° Incidentul relativ la lipsa autorizării prealabile cerută de art. 872 c. com. fiind un mijloc de apărare asupra fondului, poate fi ridicat pentru prima oară înaintea instanței de apel.

Curtea,

Având în vedere apelul făcut de N. B. Rioșeanu și N. Ghelț contra sentinței comerciale a tribunalului Doljiu, secția comercială și de notariat, cu No. 315 din 17 Decembrie 1910, prin care s'a admis acțiunea intentată de judecătorul-sindic al tribunalului Doljiu obligându-se ambi apelanți în calitatea lor de soți comanditari în societatea în comandită Isak L. Blum, care se află declarată în stare de faliment, a plăti d-lui judecător-sindic în calitatea sa de reprezentant al masei falimentului Isak L. Blum suma de 32.400 lei, adică apelantul N. B. Rioșeanu suma de lei 16.000, iar apelantul N. Ghelț suma de lei 16.400, care sumă însemnează restul din miza ce mai aveau să răspunză în calitatea lor de soți comanditari, societății Isak L. Blum ;

Având în vedere actele cauzei și concluziile părților ;

Având în vedere că la plata acestei sume amb; apelanți se opun, arătând că în mod eronat au fost obligați de tribunal prin suscitata sentință a plăti sumele mai sus arătate, căci acțiunea fiind introdusă fără autorizarea prealabilă a tribunalului comercial, tribunalul nu poate lua în considerațiune acțiunea, fiind neregulat introdusă și ca atare pe baza art. 872 cod. comercial, urmă a o respinge ca neregulat introdusă, întru cât legiuitorul în mod precis prin suscitatul text de lege a prescis că dacă soții cu responsabilități limitate în societățile anonime sau în comandită nu efectuează încă în momentul declarațiunei falimentului vărsămintele părților luate asupra-le, judecătorul-sindic poate fi autorizat să le ceară vărsămintele ulterioare, a căror necesitate va fi recunoscută de tribunal;

Având în vedere că acesta fiind obiectul litigiului, urmează a se vedea dacă apelanții sunt îndreptățiți a susține că acțiunea fiind neregulat introdusă, urmează a li se admite apelul și reformându-se sentința tribunalului a se respinge acțiunea judecătorului-sindic ca neregulat introdusă;

Considerând că din termenii art. 872 c. com. reeșind în mod precis că judecătorul-sindic, în materie de faliment a societăților în comandită, cum este în speță, pentru a obține de la soții comanditari plata miselor lor, urmează mai înainte de a intenta acțiunea să obțină de la tribunalul comercial autorizațiune de a le face proces, care dând autorizațiunea, urmează a arăta necesitatea de a se plăti de soții comanditari restul mizelor lor, necesitate care nu poate fi decât spre a se putea achita datoriile proprii ale societăței în comandită, întru cât soții comanditari în conformitate cu dispozițiunile art. 117 cod. comercial răspund până la concurența mizelor de pierderile și datoriile sociale;

Considerând că din coprinsul suscitatalui text de lege fiind cert că soții comanditari pentru plata mizelor nu pot fi acționați în judecată de judecătorul-sindic, decât în urma unei autorizațiuni prealabile a tribunalului comercial, arătându-se de tribunal utilitatea intentărei unei atari acțiuni, este evident că în speță neconstatându-se că s'ar fi dat de tribunalul comercial o astfel de autorizațiune prealabilă, în mod neregulat s'a intentat acțiunea, și ca atare din acest punct de vedere apelul fiind fondat ur-

mează a fi admis, reformându-se sentința tribunalului, și a se respinge acțiunea ca neregulat introdusă;

În speță, autorizarea prealabilă și are rațiunea de a fi, căci soții comanditari nerăspunzând la pierderile și datoriile sociale decât până la concurența mizei lor, nu pot fi obligați de a plăti mizele lor decât existând datorii de plătit și care nu se pot achita decât cu din mizele lor, ceea ce urmează a se arăta de tribunal în autorizarea prealabilă.

Alegațiunea d-lui judecător-sindic că în cazul de față hotărârea tribunalului ține loc de autorizare și ca atare cerințele art. 872 din codul comercial ar fi îndeplinite, este neîntemeiată.

În nici un caz hotărârea tribunalului nu poate ține loc de autorizațiunea prealabilă prescisă de art. 872 cod. comercial. A considera că hotărârea în cestiune ține loc și de autorizare prealabilă, este a nesocoti dispozițiunile categorice ale art. 872 cod. comercial, în fine este a eluda legea care cere ca autorizarea să fie dată în mod prealabil de tribunalul comercial, care în acelaș timp trebuie să arate și necesitatea pentru care urmează a se plăti mizele datorite.

Afară de aceasta, nu trebuie să se piarză din vedere că autorizarea prescisă de art. 872 cod. comercial, fiind relativă la materia falimentului, în conformitate cu dispozițiunile art. 20 din actuala lege pentru organizarea judecătorească nu se putea da decât de complectul tribunalului compus din doi judecători, și în nici un caz nu se putea da de un singur judecător așa cum s'a pronunțat hotărârea tribunalului.

Susținerea d-lui judecător că apelanții nu mai pot invoca incidentul în cestiune întrucât nu l'ar fi invocat la prima instanță, este cu totul neîntemeiată.

În speță, incidentul de față nu constituie o cestiune de procedură, ci un mijloc de apărare asupra fondului și ca atare apelanții sunt îndreptățiți a l'ridică și cu ocaziunea judecării apelului, știindu-se că apelul este devolutiv de instanță.

Că așa fiind, pentru toate aceste motive, fără a mai discuta și celelalte motive invocate de apelanți, urmează a se admite apelul și a se respinge acțiunea de la prima instanță ca neregulat introdusă.

Pentru aceste motive, redactate de d-l consilier T. Ant. Brăiloiu, admite apelul.

TRIBUNALUL JUDEȚULUI MUSCEL

Audiența dela 16 August 1912

Președintele d-lui N. Jac-Constantinescu, președinte

Const. Mihăescu cu Manolescu-Mladian și altul

INCHIRIERE. — IMOBIL. DESINFECTARE. — LOCATAR. — ART. 1431 ȘI 1432 COD. CIV.

INCHIRIERE. — ORAȘUL CÂMPULUNG. — LOCALITATE DE CURĂ ȘI DE AER. — DESINFECTAREA LOCUINTELOR. — ART. 115 URM. REGULAMENTUL PENTRU HIGIENA ȘI SALUBRITATEA ACESTUI ORAS.

1° Locatorul fiind dator să desinfecteze imobilul dacă cineva a murit sau a zăcut în el de o boală contagioasă, lipsa acestei măsuri îl face responsabil, ca fiind în culpă, în cazul când un alt locatar care a venit să ocupe apartamentul nedesinfectat s'ar fi îmbolnăvit, iar cheltuiala desinfectării camerilor în care a zăcut fiind în sarcina locatarului, potrivit art. 1431 și 1432 cod. civil.

2° Potrivit dispozițiilor art. 115 urm. din regulamentul pentru higiena și salubritatea orașului Câmpulung, proprietarii cari închiriază apartamente persoanelor cari vin în această localitate pentru cură de aer, sunt obligați să desinfecteze camerele închiriate după plecarea acestor persoane, indiferent dacă au fost sau nu atinse de vre-o boală contagioasă.

Tribunalul,

Asupra apelului făcut de Constantin Mihăescu contra cărței de judecată No. 449 din 1912, a judecătoriei rurale ocolul I Câmpulung, prin care s'a respins ca nesusținută acțiunea intentată de dânsul prin petiția înregistrată la No. 6704 din 25 Iulie 1912;

Având în vedere că, prin acțiunea intentată la prima instanță, apelantul cere a fi obligați pârâții Manolescu-Mladian și Viorica Kernbach să evacueze imobilul ce au închiriat dela dânsul pentru timpul verei din anul curent și să-i plătească 120 lei daune;

Având în vedere că apelantul a recunoscut azi la interogator că pârâții au evacuat imobilul închiriat și și-a restrâns acțiunea numai în ce privește daunele;

Având în vedere că cererea de daune este admisibilă în drept, față cu dispozițiile art. 1431 și 1432

cod. civ., care obligă pe locatar să restituie imobilul în bună stare;

Considerând că pârâții n'ar putea invoca că boala este un caz fortuit, căci responsabilitatea se bazează pe culpa lor, adică faptul că nu restituie imobilul închiriat în starea primită;

Considerând, în drept, pe dealtă parte, că potrivit dispozițiilor art. 1421 din codul civil, locatorul trebuie să predea lucrul în așa stare în cât să poată fi întrebuințat;

Considerând deci că, locatorul trebuie să desinfecteze imobilul, dacă cineva a murit sau a zăcut în el de o boală contagioasă, căci dacă, în lipsa unei asemenea măsuri, un alt locatar care ar fi ocupat apartamentul nedesinfectat s'ar fi îmbolnăvit, locatorul va fi răspunzător, acesta constituind o culpă din partea lui (Alexandresco, IX, pag. 82, 156; *Cr. judiciar* No. 26 din 1906), iar cheltuiala desinfectării camerilor în care a zăcut fiind în sarcina locatarului, conform art. 1431 și 1432 cod. civil;

Având în vedere însă că, în fapt, apelantul nu a dovedit cu nimic că pârâții au zăcut de vre-o boală contagioasă și că din această cauză i s'ar fi deteriorat mobilierul prin desinfectare și, astfel fiind, nu se poate susține că pagubele aduse apelantului prin desinfectare au fost cauzate prin fapta intimaților, în cât acțiunea în daune este neîntemeiată și ca atare urmează a se respinge apelul;

Că, în ce privește desinfectarea făcută de apelant, conform certificatului d-lui medic, ea a fost făcută potrivit dispozițiilor art. 115 și urm. din regulamentul pentru higiena și salubritatea orașului Câmpulung, care prevede că proprietarii ce închiriază persoanelor cari vin în această localitate pentru cură de aer, sunt obligați să desinfecteze camerele închiriate după plecarea acestor persoane, indiferent dacă au fost sau nu atinse de vre-o boală contagioasă.

Pentru aceste motive, redactate de d-l președinte, respinge ca nefondat apelul.

Semnați: N. Jac-Constantinescu, D. Goleșcu.

JURISPRUDENȚA STRĂINĂ

TRIBUNALUL SUPERIOR DIN COLMAR

— 14 Iulie 1910 —

STREIN. — SUCCESIUNE. — DOMICILIU. — LEGEA NAȚIONALĂ. —
MOBILE. — IMOBILE. — ART. 2, C. CIV. ROM.

În Germania, succesiunea atât mobilă cât și imobilă a unui strein e guvernată, de la punerea în aplicare a noului cod civil, de legea națională, iar nu de legea domiciliului.

Devoluția trebuie să se facă conform legii naționale, chiar dacă legea națională trimite la o altă legislație.

(*Pand. pér.* 1912, 4, 15).

Observațiune. — Chestiunea care face obiectul hotărârei de mai sus a tribunalului superior din Colmar e, cum se știe, foarte discutată și controversată atât în doctrină cât și în jurisprudență.

Casația franceză a decis, în această privință, că dacă, după principiile dreptului internațional, o legislație streină trebuie să fie consultată pentru devoluția unei succesiuni, și dacă această legislație străină trimite ea însăși la o altă legislație, aceasta din urmă trebuie să fie aplicată (*Teoria trimiterii*). V. cas. fr. 22 Febr. 1882 și nota d-lui Labbé (S. 1883, 1, 393. — P. 1882, 1, 993). După dreptul italian, întreaga succesiune este cărmuită de legea națională a defunctului și această soluție este aplicabilă chiar imobilelor situate într-o țară după a cărei legislație imobilele sunt cărmuite de legea situației lor (V. cas. Turin, 20 Febr. 1907, și C. Iași 13 Noembrie 1907, cu nota d-lui profesor D. Alexandresco în *Dreptul* din 1908, No. 23. Vezi de asemenea de același autor, t. I, ed. 2-a, al. Coment. sale, p. 129. urm.) și tribunalul Hâvre, *Dreptul* din 1909, No. 1.

S. R.

Președintele Curței cu jurați din județul Ilfov

SESIUNEA DE IANUARIE 1913

Raport adresat d-lui ministru de justiție pentru a pune în evidență necesitatea corecționalizării crimelor săvârșite și neisbutite, evitând prin acesta achitări scandaloase și condamnări exagerate.

Domnule Ministru,

În calitate de președinte al Curței cu jurați din județul Ilfov, sesiunea de Ianuarie curent, pe temeiul art. 27 din regulamentul de administrație publică pentru funcționarea Curților cu jurați, avem onoarea a vă aduce la cunoștință următoarele :

1° Prin decizia No. 3 din 22 curent, acuzatul Ion Petcu Burteci, major, a fost condamnat la cinci ani închisoare corecțională (minimum ce se putea da față cu verdictul juraților), prin aplicarea art. 225, 234 alin. ultim, art. 38 alin. II, art. 7 No. 2, art. 40 și 60 alin. ante-penultim din codul penal.

El a fost acuzat pentru că în aceeași seară a comis două crime săvârșite, dar neisbutite, în un local de petrecere și în strada publică, descărcând mai multe focuri de revolver, fără a atinge din fericire pe cineva. S'a susținut că cu voință de a omorî s'au descărcat acele focuri de revolver.

Întrebarea la care jurații au trebuit să răspundă a fost pusă conform legii și conform deciziunii camerei și actului de acuzare, adică : acuzatul este culpabil pentru că în seara zilei de 29 Septembrie 1912, a comis faptul de omucidere cu voință, crimă săvârșită dar neisbutită, asupra persoanei sergentului de oraș Georgescu Rafail?

Acuzatul săvârșind două fapte de aceeași natură în aceeași seară, s'a mai pus o întrebare la fel, în ce privește persoana sergentului de oraș Irim Procopie faptul de astă dată fiind consumat în stradă publică.

Jurații au răspuns afirmativ la ambele chestiuni, acordând și circumstanțe ușurătoare.

2° Prin decizia No. 5 din 23 curent, acuzatul Costică Andreescu-Gogoșaru, de 20 ani deplin, a fost condamnat asemenea la cinci ani închisoare corecțională (minimumul ce se putea da față cu verdictul juraților), prin aplicarea art. 225, 234 alin. ultim, art. 7 No. 2, art. 38 alin. II și art. 60 alin. II cod. penal.

El a fost acuzat pentru că în o zi de sărbătoare, fiind mai mulți tineri și fete la dans, din cauză de

gelozie, a descărcat un foc de revolver, rănind la picior pe rivalul său de curtenie, din care sauză acesta a stat vreo 13 zile la spital. S'a susținut că a lucrat cu voință de a omorî.

Intrebarea la care jurații au trebuit să răspundă a fost pusă asemenea conform legii și conform deciziunii camerei și actului de acuzare, adică: acuzatul este culpabil pentru că în seara de 2 Septembrie 1912 a comis faptul de omucidere cu voință asupra persoanei lui Andrei Cristescu, crimă săvârșită dar neisbutită?

Jurații au adus un răspuns afirmativ, acordând și circumstanțe ușurătoare.

În ambele spețe, jurații au dat verdicte bine cum-pănite, însă au fost rău impresionați de durata pedepselor ce s'au pronunțat de Curte și care a pronunțat minimul pedepsei. În speța din urmă s'a auzit chiar un strigăt de durere, de desnădejde din public.

A trebuit să fac știut în plină ședință, în fața juraților, adresându-mă către condamnați că voi referi de împrejurări d-voastre și că vă voi ruga pentru ca la timp să binevoiți a solicita clemența M. S. Regelui, calmând prin aceasta impresia penibilă ce eră în sala de ședință a Curței.

Ambii condamnați sunt tineri și să peardă câte cinci ani din viața lor în închisoare pentru niște fapte cari, în realitate, nu au adus nici o vătămare reală în societate, credem că este prea mult, faptele ome-nești trebuind a fi pedepsite după gravitatea lor reală și nu după gravitatea ce ar fi putut urma în mod problematic. În adevăr, să presupunem că crimele s'ar fi săvârșit pe deaîntregul, că am fi avut omoruri, și să facem abstracție de art. 40, aplicabil acuzatului Ion Petcu Burteci, să presupunem că el nu ar fi săvârșit decât o singură crimă. În acest caz, ambii inculpați ar fi putut fi condamnați cu minimum pedepsei, care este de cinci ani muncă silnică, prin aplicarea textelor art. 225, 234 alin. ultim, art. 7 No. 2 cod. penal, fără a se putea impută ceva nici juraților nici Curței, căci dacă jurații nu au găsit loc la circumstanțe ușurătoare, asta nu va să zică că Curtea nu poate aplica minimul pedepsei, care în speță este de cinci ani muncă silnică. Să presupunem că jurații au dat și circumstanțe ușurătoare. În asemenea caz, Curtea va condamna nu la cinci ani muncă silnică,

ci la cinci ani reclusie, sau tot atâți ani corecție. Cazul fiind grav, nu avem nimic de zis.

Va să zică, diferența în pedeapsa pentru cazul când crima a isbutit și pentru cazul când crima nu a isbutit, este că pentru cazul prim, pedeapsa minimă este de 5 ani muncă silnică, sau 5 ani reclusie, sau 5 ani corecție; iar pentru al doilea caz, când crima nu a isbutit, pedeapsa minimă este de 5 ani reclusie sau 5 ani corecție. Credem că aceste limite minimale, nu stau în o proporție echitabilă, căci este indiferent dacă acei 5 ani se scurg în un penitenciar unde severitatea este mai mare, sau în un penitenciar unde severitatea este mai mică, aceea ce este isbitor și la ochi și la inimă pentru toți este durata privațiunii de libertate. În cazul prim este un suprimat și minimul de 5 ani pușcărie nu e mult în cazul al doilea însă unde cel mult este o parte le-zată, însă nu un suprimat, 5 ani de reclusie sau 5 ani de corecție este enorm. Jurații sunt oameni cu simțul de dreptate bine dezvoltat și se înspăimântă când se pronunță asemenea pedepse exagerate, din această cauză, deși faptul e bine dovedit, aduc un verdict negativ, de multe ori.

Pentru a pune capăt acestei stări de lucruri și în interesul bunului renume al justiției juraților, opiniunea noastră, d-le ministru, este ca toate crimele săvârșite și neisbutite, să fie corecționalizate. Și în adevăr, aceste infracțiuni în nici un caz nu ar merita o pedeapsă mai mare de un an, căci de multe ori acuzații acestor crime nici nu au avut voința și intenția de a ucide, ci pur și simplu de a răni sau lovi pe victimă, aceea ce este, fără îndoială, mult mai puțin criminal, și cu toate acestea li se pune în sarcină voința de a ucide, afirmându-se că dacă nu au ucis, cazul este în afară de voința lor.

Raportându-vă cele de mai sus, d-le ministru, am căutat a mă achită de obligația ce mi-am luat în fața juraților și a celor doi condamnați, de a interveni în favoarea lor către d-voastră, rugându-vă în acelaș timp a lua act de această inechitate a legii penale și a dispune cele echitabile cu ocazia revizuirii codului penal.

Prezidentul Curții juraților, A. Negrescu.